

In memoriam professor Naomi Loogna

24.06.1930–22.04.2022

Naomi Loogna sündis Tallinnas Alfred Saarna ja tema abikaasa Elfriede tütreks. Ta alustas õpinguid 1937. aastal E. Lenderi Eragümnaasiumis, mis nõukogude võimu tulekuga likvideeriti. Ta lõpetas Nõmme Gümnaasiumi 1948. aastal ja samal aastal astus Tartu Ülikooli arstiteaduskonda. Ülikooli lõpetas ta 1954. aastal arstina. Lõpetamise järel suunati ta tööle Eksperimentaalse ja Kliinilise Meditsiini Instituuti (EKMI) nooremteadurina kutsehaiguste alal.

Nooremteadurina töötades valmis Naomi Loognal 1960. aastal kandidaadiväitekirja teemal „Mittespetsiifiliste nahatsetide uurimise tulemustest põlevkivikaevureil ja nende tähendusest vibratsioonitõve diagnostikas“. Aastal 1971 kaitses ta doktoriväitekirja „Allergiliste kutsedermatiitide diagnostika täiustamine“. Korduvalt täiendas ta oma teadmisi Moskva ja Leningradi tööhügieeni ja kutsehaiguste institutides.

Pärast EKMI kutsepatoloogia osakonna juhataja Imanta Maripuu ootamatut surma 1974. aastal sai selle juhiks Naomi Loogna, kes jäi sellele töökohale 1991. aastani. Sellesse aega jääb EKMI juurde loodud Tallinna allergoloogiakeskuse rajamine. Ta korraldas mitmeid uurimusi kutsepatoloogia alal, eriti põlevkivitööstuses, aga ka puidu-, tsemendi- ja tekstiilitööstuses ning põllumajanduses, pöörates erilist tähelepanu allergiliste kutsehai-

guste etioloogiale ja komplekssele diagnostikale. Koos dr Tiiu Tatariga võttis ta esimest korda Eestis kasutusele fotoepidermaaltetid fotosensibiliseerimise selgitamiseks. Tema teeneks oli EKMI kutsehaiguste osakonna tihe koostöö Kutsehaiguste Kliinikuga.

Alates 1971. aastast sai võimalikuks alustada Helsingi Töötervishoiu Instituudiga kutsederamatooside küsimustes koostööd, mis osutus väga viljakaks. Ta oli aastaid tervishoiuministeriumi peakutsepatoloog ja osales dermatoveneroloogide ja immunoloogide teaduslike seltside tegevuses. Ta oli 1996. aastal loodud Eesti Töötervishoiuarstide Seltsi asutajaliige.

Naomi Loogna teaduspublikatsioonide arv ulatub 200-ni. 1962. aastal ilmus raamat „Kutsehaiguste vältimine“, mille üheks autoriks oli N. Loogna, „*Scripta Medicorum*“i sarjas ilmus 1976. aastal tema monograafia „Allergoloogia“ ja 1979. aastal „Kutsehaigused“ tema kaasautorlusega. 1987. aastal valmis Naomi Loogna, Arved Lutsu ja Arvi Sillami raamat „Kutsehaiguste vältimine“ ja 1999. aastal ilmus temalt raamat „Kas teil on kutsehaigus?“.

1988. aastal valiti ta professoriks. Ajavahemikul 1964–1992 oli ta Tartu Ülikooli mittekoosseisuline õppejõud. Naomi Loogna oli kuue kandidaadiväitekirja juhendaja.

Kui ajakiri Eesti Töötervishoid intervjueris 2000. aastal Naomi Loognat tema juubelit puhul, iseloomustas ta Eesti töötervishoiu olukorda ebarahuldavana: „Töötervishoiu teadusuuringuid alafinantseeritakse ja on oht, et selle olulise preventiivse ja kliinilise meditsiini haru finantseerimine üldse lõpetatakse“. Ta oli seda meelt, et Eesti peaks eeskujuks võtma Soome töötervishoiu mudeli. Professor Naomi Loogna huvitus töötervishoiu arengust kõrge eani.

Professor Naomi Loogna elutöö on unustamatu ja eeskujuks töötervishoiuarstide noorematele põlvkondadele.

**EKMI endiste kolleegide ja Eesti Töötervishoiuarstide Seltsi nimel
Hubert Kahn**